

Crna Gora
Ministarstvo ekonomskog razvoja
Direktorat za razvoj industrije i zanatstva

Adresa: Rimski trg 46
81000 Podgorica Crna Gora
tel: + 382 20 482 312
www.gov.me/mek

PROGRAM ZA RAZVOJ I PROMOCIJU ZANATSTVA ZA 2025. GODINU

Podgorica, april 2025. godine

Program za razvoj i promociju zanatstva za 2025. godinu

1. UVOD

Već duži vremenski period prepoznata je potreba za kreiranjem boljeg poslovnog ambijenta koji će podstaći razvoj i promociju zanatstva, kao jednog od bitnih faktora privrednog razvoja. Ministarstvo ekonomskog razvoja, pored svih aktivnosti koje su usmjerene na unaprjeđenje institucionalnog i zakonodavnog okvira, i u ovoj godini nastavlja sa pružanjem finansijske podrške zanatlijama kroz **Program za razvoj i promociju zanatstva za 2025. godinu**.

Ovogodišnji Program je, prije svega, fokusiran kao pomoć za uvećanje materijalne imovine zanatlija, kroz nabavku nove ili polovne opreme, alata i repromaterijala, što će poboljšati njihovu konkurentnost i bolje ih pozicionirati na tržištu, ali i na motivaciju neregistrovanih zanatlija da uđu u proces registracije i organizuju svoje poslovanje, u skladu sa zakonom.

U posljednje tri godine, saglasno važećim principima i pravilima, kroz Program za finansijsku podršku zanatlijama ukupno je podržano 69 zanatlija kojima su dodijeljena sredstva u ukupnom iznosu od 502.198,61 EUR, i to:

Program za razvoj i promociju zanatstva	Broj odobrenih prijava	Ukupno odobrena sredstva (EUR)
2022	22	145.317,31
2023	24	156.881,30
2024	23	200.000,00
ukupno	69	502. 198,61

Svi korisnici Programa dobijena sredstva iskoristili su za nabavku tražene opreme i alata, pri čemu je, u posmatranom periodu, najveći broj korisnika bio iz centralnog, zatim iz sjevernog, dok je najmanji broj korisnika bio iz južnog regiona. Podržane su zanatlije iz različitih sektora poput proizvodnje namještaja, čamaca i barki, odjevnih predmeta i kožne galanterije, prerade mesa i proizvodnje hljeba i peciva, ali i zanatlije poslastičari, automehaničari, frizeri i kozmetičari, fotografi/štampani, zubni protetičari i drugi¹.

Program za 2025. godinu je, u odnosu na programe koji su se sprovodili u prethodnim godinama, unaprijeđen na način da je uvećan ukupan i pojedinačan iznos sredstava koja su namijenjena za finansijsku podršku zanatlijama za kupovinu nove/polovne opreme, kao i maksimalan iznos finansijske podrške u okviru Komponente I, određen je poseban budžet i podsticaj za novo-registrovane zanatlije, povećan je procenat podrške za žene i mlađe od 35 godina i uvedena je refundacija za nabavku repromaterijala.

Potpuno digitalizovan informacioni sistem biće u funkciji rasterećenja zanatlija, od momenta prijave na Program do same predaje zahtjeva za refundaciju, uz pribavljanje dijela neophodne dokumentacije po službenoj dužnosti, kako bi se doprinijelo smanjenju administrativnih barijera, a cjelokupan proces prijema i obrade podnijetih zahtjeva učinio što bržim i efikasnijim, po već ustaljenoj praksi iz prethodnih godina.

¹ O pozitivnim efektima Programa najbolje svjedoči primjer korisnika - „Pekara Svaki Dan“ iz Nikšića, koji je zahvaljujući finansijskoj podršci kroz Program u periodu 2021 – 2024 povećala neto dobit za 22,23%, broj zaposlenih za 46,46%, a asortiman za 35%.

2. CILJEVI PROGRAMA

Ključni cilj Programa je podsticanje razvoja crnogorskih zanatlija kroz pružanje finansijske podrške za nabavku opreme/alata/repromaterijala namijenjenih za obavljanje zanatske djelatnosti i uvođenje njihovog poslovanja u legalne tokove, i to:

- jačanje konkurentnosti postojećih zanatlija;
- povećanje broja registrovanih zanatlija;
- podrška zanatlijama početnicima;
- podsticanje preduzetništva kod žena i mladih koji se bave zanatskom djelatnošću;
- podrška zanatlijama za nabavku repromaterijala.

3. PREDMET I FINANSIJSKI OKVIR PROGRAMA

Program za razvoj i promociju zanatstva za 2025. godinu podrazumijeva **finansijsku podršku koja je bazirana na principu refundacije**, i to na način da **zanatlija finansira 100% opravdanih troškova za nabavku opreme/alata/repromaterijala bez PDV-a**, nakon čega mu se **po podnošenju dokumentacije koja dokazuje utrošak sredstava** za realizaciju aktivnosti i sprovođenja potrebnih procedura kontrole **odobrava povraćaj dijela troškova**.

Za povraćaj troškova u okviru Programa može se podnijeti zahtjev za aktivnosti koje su **realizovane u periodu 1. januar – 1. oktobar 2025. godine**.

Ukupan budžet za realizaciju Programa iznosi 300.000,00 EUR.

Program se sastoji od tri komponente u okviru kojih se dodjeljuje finansijska podrška za sljedeće aktivnosti:

I.	
Nabavka opreme/alata za zanatlije koji su registrovani do 31. decembra 2024. godine	Nabavka nove i/ili polovne opreme (ne starije od pet godina) i specijalizovanih alata, koji su u funkciji kreiranja i promocije proizvoda i/ili usluge za obavljanje zanatske djelatnosti.
Ukupno opredjeljeni iznos sredstava: 220.000,00 EUR	
II.	
Nabavka opreme/alata za zanatlije koji su registrovani u toku 2025. godine	Nabavka nove i/ili polovne opreme (ne starije od pet godina) i specijalizovanih alata za novo-registrovane zanatlije, koji su u funkciji kreiranja i promocije proizvoda i/ili usluge za obavljanje zanatske djelatnosti.
Ukupno opredjeljeni iznos sredstava: 60.000,00 EUR	
III.	
Nabavka repromaterijala za zanatlije preduzetnike i mikro preduzeća	Nabavka repromaterijala, koji su u funkciji izrade proizvoda i/ili usluge za obavljanje zanatske djelatnosti namijenjena za preduzetnike i mikro preduzeća.
Ukupno opredjeljeni iznos sredstava: 20.000,00 EUR	

4. INTEZITET PODRŠKE

I komponenta	Odobrena podrška na vrijednost nabavljene opreme/alata pokriva do 70% opravdanih troškova (plus dodatni procenat podrške za manje razvijene opštine (od 10%) i žene i mlade do 35 godina starosti (od 10%)), u iznosu do 14.000,00 EUR bez PDV-a po zanatliji. Maksimalni iznos odobrene podrške po zanatliji u okviru I komponente iznosi 14.000,00 EUR, dok je minimalni iznos odobrene podrške 1.000,00 EUR.
II komponenta	Odobrena podrška na vrijednost nabavljene opreme/alata pokriva do 80% opravdanih troškova (plus dodatni procenat podrške za manje razvijene opštine (od 10%) i žene i mlade do 35 godina starosti (od 10%)), u iznosu do 6.000,00 EUR bez PDV-a po novo-registrovanom zanatliji. Maksimalni iznos odobrene podrške po zanatliji u okviru II komponente iznosi 6.000,00 EUR, dok je minimalni iznos odobrene podrške 1.000,00 EUR.
III komponenta	Odobrena podrška na vrijednost nabavljenog repromaterijala pokriva do 80% opravdanih troškova (plus dodatni procenat podrške za manje razvijene opštine (od 10%) i žene i mlade do 35 godina starosti (od 10%)), u iznosu do 1.000,00 EUR bez PDV-a po zanatliji koji su registrovani kao preduzetnici i mikro-preduzeća. Maksimalni iznos odobrene podrške po zanatliji u okviru III Komponente ukoliko se radi o preduzetniku iznosi 1.000,00 EUR, a ukoliko se radi o mikro preduzeću iznosi 500,00 €.

Zanatlije mogu podnijeti prijavu za jednu od ponuđenih komponenti pod uslovom da nijesu bili podržani kroz Program za razvoj i promociju zanatstva za 2024. godinu.

Dodatni procenti finansijske podrške se odnose na sve komponente²:

- Za zanatlije koje posluju u jedinicama lokalnih samouprava (JLS) sa indeksom razvijenosti do 100%³ primijenice se podrška koja uvažava regionalni aspekt⁴ na način što će se **uvećati procenat bespovratnih sredstava za dodatnih 10%**, pri čemu se maksimalno dozvoljeni iznosi podrške neće mijenjati.
- Ukoliko u osnivačkoj strukturi preduzeća koje obavlja zanatsku djelatnost u vlasničkoj strukturi od **minimum 50% učestvuju osobe ženskog pola ili je u pitanju preduzetnica** odnosno radi se o **zanatliji koji ima do 35 godina starosti** intenzitet podrške se **uvećava za dodatnih 10 %**, pri čemu se maksimalno dozvoljeni iznosi podrške neće mijenjati.

² Za zanatlije koje podnose zahtjev u okviru Komponente I i III uslov je da **od 31.12.2024. god. nije bilo promjena u strukturi vlasništva, kao ni u promjeni adrese i sjedišta u okviru druge JLS**, kojim bi se obezbijedio uvećani iznos podrške.

³ JLS sa indeksom razvijenosti do 100% su : **Petnjica, Andrijevića, Gusinje, Plav, Rožaje, Tuzi, Berane, Bijelo Polje, Šavnik, Mojkovac, Kolašin, Pljevlja, Plužine, Ulcinj, Bar, Žabljak, Cetinje, Nikšić, Danilovgrad i Zeta.**

⁴ Indeks razvijenosti u skladu sa **Pravilnikom o utvrđivanju stepena razvijenosti jedinice lokalne samouprave** (Sl. list CG 077/19,130/20, 151/22,103/23) i **Zakonom o regionalnom razvoju** (Sl. list CG 20/11 i 20/15 i 47/19).

Program za razvoj i promociju zanatstva za 2025. godinu

Dakle, za zanatlije koji podnose zahtjev u okviru **I komponente** ako posluju u **jedinicama lokalnih samouprava (JLS) sa indeksom razvijenosti većim od 100%** ili **pripadaju kategoriji žene i mladi u biznisu** procenat bespovratnih sredstava iznosi **do 80%** opravdanih troškova odnosno ukoliko zanatlije koji podnosi zahtjev u okviru II i III komponente, sa istim osnovom, procenat bespovratnih sredstava iznosi **do 90%**.

Ujedno, za zanatlije koji podnose zahtjev u okviru **I komponente** ako posluju u **jedinicama lokalnih samouprava (JLS) sa indeksom razvijenosti do 100%** i **pripadaju kategoriji subjekata u vlasništvu žena i mladih do 35 godina starosti** procenat bespovratnih sredstava iznosi **do 90%** opravdanih troškova odnosno ukoliko zanatlije koji podnosi zahtjev po istom osnovu u okviru **II i III komponente** procenat bespovratnih sredstava iznosi **do 100%**.

Sredstva iz Programa NE mogu se koristiti za finansiranje:

- troškova koji se direktno odnose na proizvodnju i distribuciju proizvoda (troškovi izrade proizvoda, transportni troškovi, troškovi kapitalnih investicija, troškovi administracije i obaveze prema trećim licima, amortizacije, plaćanje kamata, bankarskih troškova, komisionih plaćanja, sličnih troškova koji se odnose na sprovođenje ugovora, provizija i sl.);
- nabavke putničkih, teretnih i komercijalnih vozila;
- troškova nabavke ugradne opreme (klima uređaji, ventilatori, alarmni sistemi i sl.);
- istih aktivnosti koje su već podržane u okviru ostalih programa za podršku privredi iz državnog i/ili lokalnog budžeta u toku 2025. godine;
- troškova nabavke opreme (transporta, carinski i administrativni troškovi, špedicija, skladištenje i manipulacija, montaža i instaliranje opreme, obuke i sl.).

5. PROCEDURA SPROVOĐENJA PROGRAMA

5.1. Raspisivanje Javnog poziva

Nakon usvajanja Programa od strane Vlade Crne Gore, Ministarstvo će raspisati Javni poziv za učešće u Programu koji sadrži sve relevantne informacije za realizaciju istog.

Javni poziv se sprovodi kao otvoreni postupak sa krajnjim rokom dostavljanja zahtjeva za učešće u Programu do **1. oktobra 2025. godine**.

Zanatlije koje ispunjavaju uslove za učešće u Programu i u roku predaju dokumentaciju koja je definisana Javnim pozivom, nakon evaluacije prijava i ispunjavanja svih uslova, biće pozvane da sa Ministarstvom potpišu Ugovor o sufinansiranju, nakon čega su u obavezi da dostave završni izvještaj o realizovanoj aktivnosti sa pratećom dokumentacijom, najkasnije do **1. novembra 2025. godine**. Nakon sprovedenog monitoringa u poslovnom prostoru podnosioca prijave i konstatacije da su sredstva namjenski utrošena, Komisija će Ministarstvu predložiti izradu Rješenja o refundaciji opravdanih troškova⁵.

U slučaju da se za nekog od zanatlija koji je uspješno podnio zahtjev, naknadnom provjerom utvrdi da ne ispunjava uslove definisane Programom za 2025. godinu ili iz nekog razloga samostalno odustane, Komisija zadržava pravo da pozove sledećeg podnosioca zahtjeva da dovrši proces podnošenja zahtjeva i nakon roka za podnošenje zahtjeva, ukoliko bude raspoloživih sredstava.

⁵ U slučaju potrebe za obustavljanjem ili zatvaranjem Javnog poziva za učešće u Programu za 2025. godinu prije nego što je predviđeno, Ministarstvo će informaciju u kojoj će navesti razloge za obustavljanje ili zatvaranje Javnog poziva, objaviti na web adresi ministarstva.

5.2. Uslovi za učešće

Pravo učešća u Programu imaju zanatlije registrovane u skladu sa Zakonom o privrednim društvima ("Službeni list Crne Gore", broj 65/20, 146/21, 04/24), Uredbom o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći („Službeni list Crne Gore“, broj 27/2010, 34/2011 i 16/14), Zakonom o računovodstvu („Sl. list Crne Gore“, broj 145/21) i čija je osnovna djelatnost obavljanje zanata, u skladu sa važećim propisom kojim se utvrđuju zanati, lista jednostavnih i složenih zanata a koji zadovoljavaju sljedeće uslove:

- Posluju 100% u privatnom vlasništvu i imaju sjedište na teritoriji Crne Gore;
- Registrovani su u Centralnom registru privrednih subjekata Crne Gore;
- Imaju predate zvanične finansijske izvještaje za 2024. godinu, u zakonski predviđenom roku (31.03.2025. godine) ili drugom zakonskom roku definisanom od strane Uprave prihoda (osim za II komponentu);
- Za zanatlije koji nisu u obavezi da sastavljaju finansijske izvještaje, potrebno je da je preduzetnik koji plaća poreze i doprinose po stvarnom dohotku ili u paušalnom iznosu podnio GPPFL obrazac za 2024. godinu odnosno ZPO obrazac za 2025. godinu (osim za II komponentu);
- Redovno izvršavaju obaveze plaćanja poreza i doprinosa na lična primanja, poreza na dobit pravnih lica i poreza na dodatu vrijednost, odnosno redovno izmiruju reprogramirane poreske obaveze, shodno Zakonu o reprogramu poreskih potraživanja ("Sl. list CG", broj 145/21), Uredbi o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja ("Sl. list CG", broj 015/21) i Uredbi o uslovima za odlaganje naplate dospjelih poreskih i neporeskih potraživanja ("Sl. list CG", broj 015/2021)⁶;
- Za iste aktivnosti nisu koristili sredstva finansijske pomoći iz državnog i/ili lokalnog budžeta u 2024. i 2025. godini;
- Nijesu u obavezi povraćaja nezakonito primljene državne pomoći;
- Imaju pozitivno finansijsko poslovanje u 2024. godini (osim za II komponentu);
- Nijesu u postupku stečaja ili likvidacije;
- Čije odgovorno lice⁷ se ne nalazi u kaznenoj evidenciji Ministarstva pravde;
- U slučaju da privredno društvo i osnivač društva imaju učešće veće od 20% u vlasničkoj strukturi drugog privrednog subjekta (povezana lica)⁸, ne mogu podnijeti zahtjev za oba privredna društva.

Ministarstvo će sljedeće dokaze obezbijediti po službenoj dužnosti:

- Izvod o registraciji - Centralni registar privrednih subjekata;
- Potvrdu o plaćenim porezima i doprinosima ili reprogramu obaveza, zaključno sa prethodnim mjesecom, u odnosu na mjesec predaje dokumentacije za refundaciju troškova (ili potvrdu o redovnom izmirivanju obaveza po odobrenom reprogramu poreskih obaveza);
- Potvrdu da se odgovorno lice ne nalazi u kaznenoj evidenciji Ministarstva pravde;
- Dokaz o kumulaciji državne pomoći i dodjele ostalih subvencija po istom osnovu.

⁶ Poreski obveznici koji imaju rješenja o preusmjeru sredstava na jedinstveni račun, a ista još uvijek nisu realizovana na analitičkoj evidenciji obveznika, smatraju se redovnim poreskim obveznicima.

⁷ Odgovorno lice je fizičko lice kome su povjereni određeni poslovi u pravnom licu, lice koje je ovlašćeno da postupa u ime pravnog lica, kao i lice za koje se osnovano može pretpostaviti da je ovlašćeno da postupa u ime pravnog lica (Zakon o odgovornosti pravnih lica za krivična djela Sl. list 002/07, 013/07, 073/10, 030/12, 039/16).

⁸ Član 32 Zakona o privrednim društvima ("Službeni list Crne Gore", broj 65/20, 146/21, 04/24).

5.3. Podnošenje zahtjeva i potrebna dokumentacija

Javni poziv će biti objavljen na web stranici Ministarstva: www.gov.me/mek.

Sve informacije i stručna pomoć vezana za Program, način podnošenja zahtjeva i potrebne dokumentacije mogu se dobiti u prostorijama Ministarstva, radnim danima u periodu od 10-13h; putem e-maila: tanja.markoc@mek.gov.me, lidija.radovic@mek.gov.me i tihomir.milatovic@mek.gov.me; na portalu <https://biznis.gov.me> i/ili tel: + 382 20 482 312.

Podnošenje zahtjeva i prateće dokumentacije vršiće se **preko on-line aplikacije**⁹ <https://programi.gov.me> gdje će biti dostupno korisničko uputstvo o načinu prijave, a koje će se naći i na web stranici Ministarstva www.gov.me/mek i <https://biznis.gov.me>¹⁰. U slučaju nastanka tehničkih problema na radu Platforme za podnošenje zahtjeva za dobijanje finansijske podrške i zahtjeva za refundaciju, prijem istih će se vršiti na arhivi Ministarstva o čemu će podnosioci zahtjeva biti obaviješteni na web stranici www.gov.me/mek.

Konkretno, nakon izbora odgovarajuće komponente, zanatlija popunjava elektronske obrasce koji čine dio obavezne opšte dokumentacije, i to:

1. Prijavni formular;
2. Izjava zanatlije o prihvatanju uslova Programa;
3. Izjava o povezanim licima.

Pored navedene opšte dokumentacije potrebno je dostaviti i:

- ✓ Ponudu/profakturu/fakturu/kupoprodajni ugovor pružaoca usluga za realizaciju aktivnosti odnosno nabavku opreme/alata sa detaljnim opisom i troškovima (potpisana i ovjerena).
- ✓ Dokaz da je zanatlija upisan u Registar zanatlija u Zanatskoj komori Crne Gore ili dokaz da je prijavljen za obavljanje zanatske djelatnosti kod organa lokalne uprave nadležnom za poslove privrede.

Prilikom popunjavanja zahtjeva i dostavljanja prateće dokumentacije, potrebno je imati u vidu:

- ✓ Zanatlijama će, u okviru **I i II komponente** biti omogućeno da prijave troškove (profakture/fakture/ugovori) za nabavku opreme/alata koji su nastali u periodu **1. januar - 1. oktobar 2025**, dok će podnosiocima prijava u okviru **III komponente** biti prihvaćeni troškovi za nabavku repromaterijala (profakture/fakture/ugovori) koji su nastali **od dana objave javnog poziva do 1. novembar 2025. godine**.
- ✓ Dostavljene ponude/profakture/fakture moraju sadržati jasno definisan predmet nabavke, rok isporuke/realizacije i cijenu nabavke izraženu u EUR i sa iskazanim PDV-om (ako su izdate na teritoriji Crne Gore);
- ✓ Ponude/profakture/fakture izdate na ino jeziku, moraju biti prevedene na crnogorski jezik i ovjerene od strane podnosioca zahtjeva;
- ✓ Prihvatljive su samo profakture/fakture/ugovori izdate od zvaničnog dobavljača opreme/alata/repromaterijala ili ovlašćenog distributera;
- ✓ Oprema/alat/repromaterijal ne može biti nabavljena od fizičkog lica osim ako je prodavac preduzetnik, ni od povezanih pravnih lica.
- ✓ Sve fakture/ugovori izdati od isporučiooca opreme/alata/repromaterijala moraju biti plaćeni sa računa korisnika finansijske podrške tj. podnosioca zahtjeva;

⁹ Kako se provjera ispunjenosti uslova za učešće u Programu vrši automatski (tokom samog kreiranja zahtjeva), ukoliko svi uslovi nisu ispunjeni, kao i ukoliko sva obavezna polja u formi zahtjeva nisu popunjena, aplikacija neće dozvoliti formiranje i podnošenje zahtjeva.

¹⁰ Zahtjevi koji su dostavljeni lično na arhivu ministarstva ili poštom, neće se razmatrati.

Program za razvoj i promociju zanatstva za 2025. godinu

- ✓ Za nabavku polovne opreme, potrebno je dostaviti procjenu vrijednosti ovlaštenog sudskog vještaka;
- ✓ Cijena polovne opreme mora biti manja od nove opreme istih karakteristika i ne smije biti veća od tržišne vrijednosti;
- ✓ Komisija zadržava pravo da umani iznos prijavljenih troškova za povraćaj ukoliko su troškovi neadekvatni i nisu u skladu sa opravdanim troškovima i rokovima ili pravo da zahtjev odbaci.

5.4. Razmatranje podnesenih zahtjeva

Zahtjevi se, po unaprijed definisanim uslovima, razmatraju po redoslijedu prispjeća.

U cilju implementacije i praćenja realizacije Programa, Ministarstvo će formirati Komisiju koja vrši administrativnu provjeru primljenih zahtjeva, pribavlja dodatne podatke/dokumentaciju po službenoj dužnosti, obrađuje dostavljene zahtjeve i predlaže donošenje odluke o odobrenju/odbijanju zahtjeva.

Komisija će razmatrati samo prijave koje sadrže potpunu dokumentaciju i ispunjavaju uslove Javnog poziva. Takođe, Komisija zadržava pravo da provjeri tačnost navedenih podataka za koje ovlašteno lice podnosi pisanu izjavu i u slučaju utvrđivanja nedostatka omogući podnosiocu da iste otkloni u roku od 8 dana (od dana utvrđivanja nedostatka zahtjeva¹¹). Ujedno, Komisija zadržava pravo da evidentira neprihvatljive troškove u kontekstu Programom definisanih opravdanih troškova i iste isključi iz predloga za refundaciju sredstava.

Zanatlije će biti obaviještene **putem notifikacije** koju budu primili kroz elektronski sistem o odobrenju/odbijanju zahtjeva. U slučaju pozitivne ocjene prijave za učešće u Programu, zanatlija pristupa potpisivanju **Ugovora o sufinansiranju sa Ministarstvom**, kojim se definišu međusobna prava i obaveze između potencijalnog korisnika i davaoca državne pomoći. Takođe, Ugovorom se definišu i rokovi do kada zanatlija kao potencijalni korisnik državne pomoći treba da izvrši planirane aktivnosti koje su odobrene od strane Komisije, kao i do kada da dostavi sve ostale neophodne dokaze po realizaciji aktivnosti. Ukoliko dostavljena dokazna dokumentacija nakon završetka aktivnosti nije u skladu sa Ugovorom definisanim opravdanim troškovima, Ministarstvo neće izvršiti isplatu, o čemu će donijeti Rješenje kojim će se odbiti zahtjev za refundaciju sredstava. U slučaju odobrenih zahtjeva za refundaciju sredstava donijeće se **Rješenje o isplati finansijskih sredstava**.

Isplata će se vršiti naknadno po principu refundacije i nakon sprovedenog monitoringa.

U slučaju da, po zatvaranju Javnog poziva za podnošenje zahtjeva, ostanu neutrošena sredstva u okviru neke od ponuđenih komponenti, ista se mogu preusmjeriti za finansiranje podnosioca zahtjeva, sa liste čekanja drugih komponenti, po redoslijedu prispjeća.

Komisija zadržava pravo da odlučuje i o svim drugim pitanjima koja nijesu definisana Programom.

Ukoliko se provjerom utvrdi da su u Prijavnom formularu dati neistiniti podaci ili da priložena dokumentacija nije validna i u skladu sa uslovima Javnog poziva, privrednom subjektu se oduzima pravo učešća na Javnim pozivima Ministarstva ekonomskog razvoja za period od naredne 5 godine.

¹¹ Dopuna potrebne projektne dokumentacije i otklanjanje tehničkih nedostataka; izmirivanje poreskih obaveza uz dostavljanje dokazne dokumentacije, kao i druge dokumentacije za koju se utvrdi kao neophodna.

5.5. Refundacija opravdanih troškova

Nakon realizacije planirane aktivnosti, zanatlija podnosi sljedeću dokumentaciju za refundaciju sredstava kojom dokazuje da je realizovao aktivnost nabavke opreme/alata/repromaterijala i to:

- ✓ Zahtjev za isplatu (refundaciju) sredstava - Obrazac 5;
- ✓ Završni izvještaj o realizaciji aktivnosti u okviru programske linije – Obrazac 6;
- ✓ Original ili ovjerena fotokopija računa/fakture/ugovora od dobavljača opreme/alata/repromaterijala sa detaljnim opisom i troškovima (carinske deklaracije i sl.);
- ✓ Dokazna dokumentacija o realizovanoj aktivnosti/nabavci opreme/alata/repromaterijala (fotografije opreme/alata/repromaterijala u funkciji obavljanja djelatnosti/usluge);
- ✓ Dokazi o izvršenom plaćanju (Swift, izvodi o plaćanju sa bankarskog računa zanatlije, ovjereni od banke, itd.);
- ✓ Kopija kartona deponovanih potpisa;
- ✓ Potvrda da je navedeni žiro-račun (iz KPD) aktivan, izdata od strane poslovne banke; i druga specifična dokumentacija po zahtjevu Ministarstva (u skladu sa predviđenom procedurom monitoringa).

5.6. Monitoring

Prije donošenja odluke o zahtjevu za refundaciju, zanatlija koji se prijavio za podršku u okviru Programa za razvoj i promociju zanatstva za 2025. godinu, je u obavezi da Komisiji za monitoring, koja je formirana Rješenjem od strane Ministarstva, omogući sprovođenje monitoringa neposrednim uvidom na lokaciji poslovnih objekata, uz potpisivanje zapisnika nakon čega će Komisija pripremiti Izvještaj o namjenskoj kontroli utrošenih sredstava.

Prilikom monitoringa neophodno je:

- Da u poslovnom objektu podnosioca prijave nabavljena oprema i alat bude instaliran i u funkciji/dopremljen repromaterijal ;
- Da se Komisiji za monitoring obezbijedi nesmetan pristup opremi/alatu radi uzimanja informacija o istoj (serijski broj i ostale relevantne informacije);
- Da podnosilac zahtjeva obezbijedi Komisiji za monitoring karticu osnovnih sredstava i fotografisanje opreme/alata/repromaterijala.

Isplata će se vršiti naknadno, po principu refundacije, nakon sprovedenog monitoringa i dobijanja pozitivnog Izvještaja Komisije.

Ukoliko dostavljena dokazna dokumentacija nakon završetka aktivnosti nije u skladu sa odobrenim opravdanim troškovima (definisanih u Ugovoru o sufinansiranju), Ministarstvo neće izvršiti isplatu, o čemu će donijeti rješenje kojim će se odbiti zahtjev za refundaciju sredstava. Takođe, ukoliko se u toku monitoringa, odnosno terenske kontrole, utvrdi da oprema odstupa od one prikazane na fakturi, Ministarstvo neće izvršiti isplatu, o čemu će donijeti rješenje kojim će se odbiti zahtjev za refundaciju sredstava.

Nabavljena oprema/alat koja je predmet sufinansiranja u okviru Komponenti I i II ne smije se otuđiti u periodu od tri godine od dana isplate finansijske podrške. Ukoliko korisnik otuđi opremu/alat u periodu od tri godine od dana odobrenja bespovratne podrške, korisnik sredstava je dužan vratiti dodijeljena sredstva, u roku od 30 dana od dana prijema pisanog obavještenja Ministarstva ekonomskog razvoja o obavezi vraćanja sredstava.

Program za razvoj i promociju zanatstva za 2025. godinu

6. PRAĆENJE SPROVOĐENJA PROGRAMA ZA 2025. GODINU

Zanatlija se obavezuje da, na zahtjev Ministarstva, omogući kontrolu trošenja sredstava dodijeljenih u okviru Komponenti I i II i uvid u finansijsku dokumentaciju, u periodu od tri godine od dana odobrenja bespovratne podrške. Na kraju svake godine, u periodu od tri godine od dana odobrenja sredstava, zanatlija je u obavezi da, na zahtjev Ministarstva, dostavlja izvještaje o efektima korišćenja sredstava finansijske podrške, u skladu sa Tabelom za monitoring:

Tabela za monitoring :

Naziv privrednog subjekta	Svrha finansijske podrške	Iznos finansijske podrške	Indikator ostvarenog efekta					
			Proširenje asortimana (broj i %)	Povećanje obima i vrijednosti prometa (%)	Povećanje produktivnosti poslovanja (prihod/broj zaposlenih u)	Povećanje profitabilnosti poslovanja (neto dobit/ukupan prihod u %)	Poboljšanje plasmana na inostrana tržišta (% povećanja učešća na inostranom tržištu)	Povećanje broja zaposlenih (broj i %)

7. NAČIN IZVJEŠTAVANJA

Izvještaj o realizaciji Programa će biti sastavni dio godišnjeg izvještaja o radu Ministarstva, kao i periodičnih izvještaja i informacija koje se pripremaju u cilju praćenja stanja u oblasti zanatstva.

8. PROMOCIJA

U cilju bolje vidljivosti i dalje promocije **Programa za razvoj i promociju zanatstva za 2025. godinu** i dodjele finansijske podrške od strane Ministarstva, svi korisnici finansijske podrške kroz ovaj Program odgovorni su za adekvatno promovisanje projektne aktivnosti podržane od strane Ministarstva.